

et Herredsfogedembede ovre i Sjælland, men det er et Embede, som berører et af de gamle Principspørgsmaal, som Gang efter Gang have været rejste fra dette Tings Side; det berører selve Centraladministrationens Ordning, og det tror jeg, man maa lægge Hovedvægten paa her, i ethvert Tilfælde er Mindretallet gaaet ud fra det. Det har for Mindretallet ikke blot været Sagen, om vi her fik en Embedsmand mere eller mindre, en overflødig Embedsmand mere eller mindre, men om vi ikke ved her at bevilge en ny Embedsmand komme til at foregribe en Reform af vort Lands Centraladministration, som man fra dette Tings Side Gang efter Gang har krævet, om vi ikke ved at udvide den nuværende Administration, uden at der foreligger en paatrængende Nødvendighed derfor — det Spørgsmaal skal jeg senere komme tilbage til — opgive Folketingets gamle Krav i saa Henseende. Dette har for os været Hovedsynspunktet i denne Sag. Jeg skal nu gøre opmærksom paa, at ved det Kompromisforslag, man til sidst enedes om, blev der fastsat 11 Departementschefer i Ministerierne. Flertallet af det oprindelige Udvalg, der ikke vilde gaa med til Forslaget om Generalsekretærene, havde 6 Departementschefer, men ved dette Kompromis gik man op til 11. Dette var et Punkt, man i 1869—70 fra Folketingets Side lagde overordentlig stor Vægt paa. Man behandlede ikke disse Departementscheffsembeder som Embeder ganske i Almindelighed, men som Embeder, der havde politisk Betydning, havde overordentlig stor Betydning for Administrationens Ledelse.

Jeg skal, efter at have fremhævet dette Synspunkt for Sagen og for dens tidligere Gang, gaa over til at udtale mig om den paatrængende Nødvendighed af dette Embede. Jeg skal indrømme den ærede Ordfører for Udvalget, at det bør naturligvis altid være dette Ting om at gøre at gaa ind paa ethvert Forslag, der virkelig er nødvendigt for en god Administration her i Landet; jeg tror, at deri kunne vi være fuldstændig enige. Jeg tror i dette Øjeblik — og jeg tror, jeg taler paa Mindretallets Vegne — at kunne sige, at hvis vi af Ministeriets eller den ærede Ordførers Motiver vare blevne overbeviste om, at dette Departementscheffsembede var nødvendigt for en god Administration, saa vilde heller ikke vi have betænkt os paa der at tilføjesætte de almindelige Principper, som vi ellers holde paa, men vel at mærke med det Forbehold, at vi i de Nødstilstande, hvorunder vi i det hele taget leve her i Landet, dog ikke onstede, at en enkelt Administrationsgren skulde lide særlig under den

almindelige politiske Tilstand her i Landet. Jeg tror imidlertid virkelig, at jeg uden Overdrivelse — den ærede Ordfører vilde stadig tale uden Overdrivelse — tør sige, at den ærede Ordfører ikke i fjerneste Maade har paavist Nødvendigheden af dette Departementscheffsembedes Genoprettelse, og jeg skal, saa godt jeg formaar, søge at paavise dette. Den ærede Ordfører dvælede særlig ved Tilstanden før den nuværende Grundlovs Tid, dvælede ved Tilstanden i 1848, da der oprettedes 2 Departementscheffsembeder i Kirke- og Undervisningsministeriet, og senere hen ved kongelig Resolution af 31te Marts 1855 et tredje Departementscheffsembede. Jeg tror imidlertid, det er at gaa lidt vel langt tilbage i Tiden, naar vi have en saa meget senere Dato at holde os til som 1870, og da staa vi ved det Tidspunkt, da man fra Folketingets Side virkelig begyndte at tage hele Spørgsmaalet om Centraladministrationens Ordning op til almindelig Drøftelse. Jeg tror, det er et langt bedre Grundlag til at gaa ud fra, hvad man den Gang ansaa for nødvendigt, hvad man den Gang fra Ministeriets Side mente at kunne hjælpe sig med, og hvad man den Gang fra dette Tings, fra Rigsdagens Side mente at kunne hjælpe sig med, frem for at ty til Tider og Tilstande, der ligge langt paa den anden Side af 1870. Den ærede Ordfører har i sin Betænkning som et Hovedmotiv for den paatrængende Nødvendighed af Genoprettelsen af dette Embede aftrykt efter Statskalenderen alle de Sager, som henhøre under Ministeriet for Kirke- og Undervisningsvæsenet, og han har da søgt at vise, at disse Sager ere voksede siden 1870 i en uhyre Grad. Jeg skal indrømme den ærede Ordfører, at naar man tager Sagen saaledes, kan man saa et Motiv frem for en Forøgelse af Ministeriets Arbejdskraft, men Ulykken er saa, at saa snart vi komme til det særlige Spørgsmaal om Genoprettelse af et geistligt Departementscheffsembede, brister dette Motiv fuldstændig. Hvis den ærede Ordfører vil tage Statskalenderen for 1870 og staa op i den — og jeg tror, at det vilde have været endnu mere oplysende end det, han har aftrykt, om han af Statskalenderen for 1870 havde aftrykt de Sager, der hørte under det geistlige Kontor — vilde den ærede Ordfører have set, og dette Ting vilde ogsaa have set, at de Sager, som nu ere henlagte under det geistlige Kontor i Kirke- og Undervisningsministeriet, ere aldeles de samme som i 1870. Der er ikke kommet et eneste Gran til. Den Forøgelse, der er foregaaet i Kirke- og Undervisningsministeriets Sager, er helt og holden kom-